

Unik samverkan för lokal nytta

Kort om GIS-samverkan Södertörn våren 2010

GIS-samverkan Södertörn är ett unikt projekt där åtta kommuner söder om Stockholm samverkar för att förbättra den kommunala verksamheten med hjälp av kartor, adresser, GPS och annan geografisk information. Projektet startade 2006.

Var?

Frågan ”var?” är viktig i alla kommunala verksamheter. Var bor hemtjänsttagaren, var brinner det, var finns den trasiga gungan? Svaret är geografisk information, ibland kallat geodata. Geografisk information har alltid använts i Sveriges kommuner i form av adresser, statistik och kartor.

Utmaningarna

Utmaningarna för kommunerna är många med t ex åldrande befolkning och önskemål om e-förvaltning. Behoven skall tillgodoses under ekonomisk knapphet. Användning av ny teknik är en av flera delar i lösningen, men det krävs nytänkande och kraftsamling för att dra nytta av den snabba tekniska utvecklingen på området geografisk information och för att sprida nyttan till **alla** kommunens verksamheter.

Flertalet kommuner har egna avdelningar för mätning, kartor och geografiska informationssystem, GIS. Det är svårt för kommunerna att hålla den tekniska spetskompetens som krävs. Finns den så är det hos enskilda nyckelpersoner vilket gör verksamheten och IT-systemen mycket sårbara. Inte minst i tider av stora pensionsavgångar.

Kart, mät och GIS-verksamheten skall klara av att förse alla kommunens olika verksamheter med geografisk information. En omfattande och komplex uppgift. Ofta har tekniken inte nått så långt utanför stadsbyggnadsverksamheten och de tekniska verksamheterna och även där används den på ett ganska traditionellt sätt. Nu ökar dock efterfrågan från andra verksamheter som behöver färdiga lösningar och från verksamheter som drivs över kommungränserna, t ex räddningstjänst, miljöverksamhet och hemtjänst. Gemensamt för dessa är att de själva inte har den tekniska kompetensen att utveckla lösningar. För att klara efterfrågan samverkar de åtta kommunernas kart-, mät- och GIS-verksamheter.

En framgångsrik samverkan finns redan

Samverkan började 2005 då sex kommuner tog fram ett koncept med en gemensam strategi för spridning av GIS och en modell för lokala handlingsplaner för varje kommun. Året efter skapades det löpande projektet och två ytterligare kommuner anslöt sig (Nykvarn och Nynäshamn). Samverkan baseras på ett samverkansavtal och omfattar nu alla kommuner inom den så kallade Södertörnssamverkan.

De följande åren togs de lokala handlingsplanerna fram och de är till största delen redan genomförda. Dessutom genomfördes bland annat en harmonisering av kartor och terminologi samt utbildning av kommunernas GIS-ingenjörer för att öka nyttan av tekniken i olika verksamheter. Ett område som studerades var hemtjänstens behov. Detta ledde till en gemensam satsning på en

geografisk databas över gång- och cykelvägar på Södertörn för planering av resor, rutter och navigering. En lösning som nu driftsätts i kommun efter kommun.

Under 2010 ligger fokus på att handla upp en gemensam teknisk lösning som alla kommunerna kan använda. I den skall varje kommun lägga in sin geografiska information på samma sätt. Det är inte ett datorsystem som handlas upp utan ett avtal med en marknadsaktör som med hjälp av ett eller flera system kan ge kommunerna så gott som alla de gemensamma geografiska funktioner de behöver.

Nytta i pengar och kvalitet

Målet med de gemensamma lösningarna är att kommundienstemännen kan koncentrera sig på att hålla informationen aktuell och använda den i olika verksamheter. Beroendet av enskilda tekniska specialister minskar. Kommunernas kart-, mät och GIS-verksamheter kan jobba mer åt användarna och mindre med tekniken. Kraften kan läggas på att ge verksamheterna det stöd de behöver för att dra nytta av geografisk information i sina verksamhetssystem och nya användningsområden som t ex kartor i mobiltelefoner och GPS.

Samverkan sker genom att kommunerna gemensamt upphandlar de funktioner som behövs. Varje kommun svarar sedan för sin egen verksamhet. Genom att samma lösningar används kan man hjälpa varandra. Servicen från kart-, mät och GIS-verksamheterna till verksamheter som arbetar över kommungräns ökar. En lösning för att få in geografisk information i ett verksamhetssystem som görs i en kommun kan användas i en grannkommun med samma verksamhetssystem utan stora kostnader.

Varför tar samverkan tid?

Projektet startade 2006 och först 2012 kan den första kommunen få tillgång till den nya tekniska plattformen. Måste det ta så lång tid? Nej, inte om man satsar enbart på teknik som ersätter dagens. Vill man kunna möta verksamheternas växande behov och ändra synsätt och arbetsformer samt förankra arbetet så måste det få ta tid. Man måste därför se till att få nytta av det man gör i varje steg och det har projektet verkligen gjort.

Du kan bidra!

Det arbete som pågår ger stora möjligheter för södertörnskommunernas olika verksamheter. Kanske kan Du hjälpa till att göra det framgångsrikt. Vill Du veta hur eller få mer information om projektet så dra dig inte för att kontakta någon i projektets förvaltningsråd!

Förvaltningsrådet

Projektledare	Torsten Hökby	torsten@decerno.se	070-364 05 12
Botkyrka	Sanna Sparr Olivier	sanna.sparr-olivier@botkyrka.se	08-530 613 73
Haninge	Lasse Lindholm	lasse.lindholm@haninge.se	08-606 83 39
Huddinge	Arne Jonsson	arne.jonsson@huddinge.se	08-535 364 57
Nykvarn	Lena Gamberg	lana.gamberg@nykvarn.se	08-555 010 73
Nynäshamn	Dorota Andersson	dorota.andersson@nynashamn.se	08-520 683 66
Salem	Ulf Brandstedt	ulf.brandstedt@salem.se	08-532 599 43
Södertälje	Jan Eriksson	jan.eriksson@sodertalje.se	08-523 013 14
Tyresö	Staffan Kjellman	staffan.kjellman@tyreso.se	08-578 297 28